20156 - İhtilam olan ve şiddetli soğuk sebebiyle yıkanmayan kimse

Soru

Ben, bir defasında öğle yemeğini yedikten sonra uyudum. Uykuda rüyâ gördükten sonra ihtilam oldum. İkindi namazı için ezân okunurken uykudan uyandım ve hava çok soğuktu. Bundan dolayı yıkanamadım. Sadece iç çamaşırımdaki meninin eserini giderdikten sonra teyemmüm aldım ve namazımı kıldım.
Bu yapmış olduğum şey doğru mudur?
İhtilamdan sonra yıkanmak farz mıdır? Yoksa meninin eserini giderdikten sonra temiz olmam için abdest almam yeterli midir?
Gerçekte ben, soğuk hava sebebiyle birkaç gün sonra yıkandım ve bu günlerdeki namazların hepsini bu elbiseyle kılıyordum.

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Acziyet (yerine getirememe) halinde dînî sorumluluğu (yükümlülüğü) kulundan kaldırması (sorumlu tutmaması), Allah Teâlâ'nın kullarına olan rahmetinden birisidir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

لاَ يُكَلِّفُ اللهُ نَفْساً إِلاَّ وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ.

[سورة البقرة من الآية: 286]

"Allah,kimseye gücünün yeteceğinden fazlasını yüklemez.Kazandığı (iyilik) lehine, yüklendiği (kötülük) de aleyhinedir." (Bakara Sûresi: 286)

İşte bunlardan birisi de insanın cünüplükten arınmak için yıkanmaya gücünün yetmemesidir. Her kim, hastalık veya şiddetli soğuk sebebiyle yıkanamazsa, teyemmüm alıp namazını kılar, namazını

iâde etmesi de (tekrar kılması) gerekmez.

Nitekim Amr b. el-Âs'tan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunan hadiste o şöyle demiştir:

اِحْتَلَمْتُ فِي لَيْلَةٍ بَارِدَةٍ فِي غَزْوَةِ ذَاتِ السَّلَاسِلِ، فَأَشْفَقْتُ إِنِ اغْتَسَلْتُ أَنْ أَهْلِكَ، فَتَيَمَّمْتُ، ثُمَّ صَلَّيْتُ بِأَصْحَابِي الصُّبْحَ، فَذَكَرُوا ذَلِكَ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: يَا عَمْرُو! صَلَّيْتَ بِأَصْحَابِكَ وَأَنْتَ جُنُبٌ؟ فَأَخْبَرْتُهُ بِالَّذِي مَنَعَنِي مِنَ الِاغْتِسَالِ، وَقُلْتُ: إِنِّي سَمِعْتُ اللَّهَ يَقُولُ: وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا، فَضَحِكَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَلَمْ يَقُلْ شَيْئًا. [رواه أبو داود وصححه الألباني في صحيح أبي داود]

"Zâtu's-Selâsil Gazvesi'nde, soğuk bir gecede ihtilam oldum.Yıkandığım takdirde helak olacağımdan korktum. Böylece teyemmüm alıp arkadaşlarıma sabah namazını kıldırdım.

(Arkadaşlarım) bu olayı Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e anlattılar (şikâyet ettiler).

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-bana:

- Ey Amr! Sen cünüp olduğun halde arkadaşlarına namaz mı kıldırdın? diye sordu.

Ben de yıkanmama engel olan durumu (şiddetli soğuk havayı) haber verdim ve dedim ki:

-Ben, Allah'ın:

"Nefislerinizi öldürmeyiniz. Şüphesiz Allah, size karşı çok merhametlidir' (Nisâ Sûresi: 29) sözünü hatırladım ve teyemmüm aldım, deyince Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-güldü ve bir şey demedi." (Ebu Davud; hadis no: 334. Elbânî; "Sahih-i Ebî Davud"da "Hadis, sahihtir", demiştir. Buhârî de ta'lik olarak rivâyet etmiştir.)

Eğer suyu ısıtacak bir şey bulamadığın bir yerde idiysen ve soğuk su ile yıkandığın takdirde hastalanmaktan endişe ettiysen, bu davranışın sahihtir ve namazını iâde etmen gerekmez.